

Afdeling Directie OCSW
Steller M.G. Poorthuis
Onderwerp Aanvulling op het raadsvoorstel O2G2 n.a.v. het rapport Klaassen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 05 Bijlage(n) - Ons kenmerk OS12.2960487
Datum **22 FEB 2012** Uw brief van Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

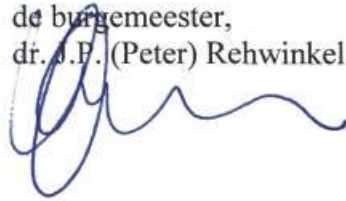
Op 15 februari heeft de commissie O&W het rapport "vermogen tot onderwijs" en bijbehorend raadsvoorstel behandeld. U heeft o.a. aandacht gevraagd voor een adequate aanpak van de uitwerking van de adviezen van onderzoekscommissie Klaassen. Wij zijn dat met u eens en zullen de vervolgacties op korte termijn ter hand nemen. Aan de andere kant moet er ook oog zijn voor financiële- en juridische zorgvuldigheid. Zo is het bijvoorbeeld noodzakelijk om te onderzoeken of het noodzakelijk is om juridische condities te verbinden aan de vermogensreparatie, bijvoorbeeld in de vorm van een verordening. Bovendien willen wij de vervolgstappen in samenspraak met O2G2 vaststellen, daartoe hebben wij inmiddels een afspraak gepland. Daarnaast zijn er nog een aantal andere aspecten die om een meer integrale afhandeling vragen, zoals de juridische procedure die O2G2 heeft aangespannen, de statutenwijziging en de goedkeuring van jaarrekeningen en begrotingen. Kort gezegd komt het er op neer dat diverse vervolgacties moeten worden ondernomen, waarvan aanpak en samenhang zorgvuldig moeten worden uitgewerkt. Wij stellen uw raad voor om daarvoor een uitvoeringsplan uit te werken en uw raad daarover te informeren.

In lijn met bovenstaande is het noodzakelijk om uw raad een besluit te laten nemen met betrekking tot de wijziging van het oorspronkelijke betaalschema van de uitbetaling van de bruidsschattermijnen en een technische (budgetneutrale) wijziging van de begrotingswijziging. In het kader van een zorgvuldige besluitvorming stellen wij uw raad voor deze twee wijzigingen mee te nemen in de besluitvorming van uw raad van 22 februari. Daartoe hebben wij een gewijzigd raadsvoorstel als bijlage toegevoegd.

Het gewijzigde raadsvoorstel is als bijlage toegevoegd (in één exemplaar zijn alle wijzigingen zichtbaar gemaakt (doorhaling en geel gearceerd), één exemplaar is de gewijzigde nieuwe versie inclusief wijzigingen).

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.F. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Raadsvoorstel

VERSIE MET WIJZIGINGEN
ZICHTBAAR GEMAAKT

Datum raadsvergadering	22-02-2012	Registratienr.	12. 2931648
Raadscommissie	O&W	Datum B&W besluit	31-1-2012
Datum raadscommissie	15-02-2012	Portefeuillehouder	Pastoor
Publiciteit	Aparte persconferentie APC	Steller	Bosdijk
Bijlagen	1	Telefoon	367 4234
		E-mail	leo.bosdijk@groningen.nl

Onderwerp

verzelfstandiging openbaar onderwijs groningen: vermogen tot onderwijs

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het rapport *Vermogen tot onderwijs* van mr. L.J. Klaassen voor kennisgeving aan te nemen;
- II. het besluit bruidsschat van 16 december 2009 te herzien en de bruidsschat met toepassing van de **bruidsschatregeling te bepalen op** ~~voor de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs te verhogen~~ naar 8,103 miljoen euro **en betaalbaar te stellen conform bijgevoegd betaalschema;**
- III. een budget van 6,861 miljoen euro beschikbaar te stellen om de vermogenspositie van O2G2 aan te vullen;
- IV. **de begrotingswijziging vast te stellen, bestaande uit: de aanvullende middelen te dekken uit de reeds beschikbare 9 miljoen euro in de gemeentebegroting 2012 en aanvullend voor 2,814 miljoen euro uit de algemene egalisatiereserve. De gemeentebegroting 2012 overeenkomstig te wijzigen.**

Aanwijzingen: definitief voorstel, naar gemeenteraad via griffie op 31.1.2012, rapport VOS/ABB in visietrommel, rapport Klaassen meezenden met raadsvoorstel

Per 1 januari 2010 heeft de gemeente Groningen het openbaar onderwijs verzelfstandigd in de stichting Openbaar Onderwijs Groep Groningen (O2G2). Het bestuur van O2G2 is van mening dat er te weinig geld is meegegeven ('de bruidsschat') en dat het eigen vermogen van de stichting in werkelijkheid lager gewaardeerd moet worden dan uit de cijfers zou blijken. Over dat verschil is in 2010 en 2011 intensief overleg gevoerd tussen O2G2 en de gemeente. We zijn daar toen niet uitgekomen. Beide partijen hebben pogingen gedaan om de tegenstelling te overbruggen, maar we moeten vaststellen dat de verschillen te ver uiteen lagen. De gemeente heeft onderwijs in deze stad erg hoog in het vaandel en wil dit meningsverschil dan ook oplossen. Uit het onderzoek is gebleken dan er inderdaad veel meer geld naar de scholen moet. Dit voorstel zorgt er voor dat er meer geld naar het openbaar onderwijs gaat zodat zij zelfstandig op eigen benen kunnen staan en wij voldoen aan onze wettelijke verplichtingen.

Burgemeester en wethouders hebben eerst onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren door Leeuwendaal VOS/ABB. De vraag in dat onderzoek was of de 'bruidsschat' hoger had moeten worden vastgesteld. De conclusie van dat onderzoek was dat de 'bruidsschat' inderdaad 4,65 miljoen euro hoger vastgesteld had kunnen en ook moeten worden. O2G2 vond dat daarmee de financiële problemen niet werden opgelost. Burgemeester en wethouders hebben op aandringen van uw raad en uit overtuiging dat het onderwijs zou lijden onder een voortdurend conflict tussen het gemeentebestuur en het bestuur van het openbaar onderwijs, gekozen voor een andere aanpak. Na overleg met O2G2 hebben wij mr. L.J. Klaassen gevraagd onderzoek uit te voeren naar de verzelfstandiging en de noodzakelijke omvang van bruidsschat en vermogen. Het college heeft de opdracht samen met het bestuur van O2G2 geformuleerd en heeft ook aangegeven het advies van de heer Klaassen zeer zwaar te laten meewegen in het definitieve voorstel aan de gemeente raad. In zijn advies *Vermogen tot onderwijs* concludeert de heer Klaassen dat bij de berekening van de 'bruidsschat' ook de hoogte van het vermogen van O2G2 had moeten worden beoordeeld. Hij concludeert dat het verschil tussen het "noodzakelijk geachte eigen vermogen" en de waardering van het overgedragen vermogen 6,861 miljoen bedraagt en dat dat verschil moet worden aangevuld.

De heer Klaassen adviseert het gemeentebestuur om de 'bruidsschat' opnieuw vast te stellen. Ten opzichte van de oorspronkelijke 'bruidsschat' gaat het om een extra bedrag van 11,5 miljoen euro; dat is het totaal van de aanvulling op de bruidsschat plus de vermogensreparatie. Hij is overigens ook kritisch over de eisen die O2G2 heeft gesteld; voor een deel van die eisen mist volgens de heer Klaassen de onderbouwing en die eisen heeft hij dan ook in zijn slotadvies niet meegenomen.

O2G2 en gemeente accepteren het advies van mr. L.J. Klaassen. Hij heeft zorgvuldig onderzoek gedaan en komt met de kennis van nu tot een veel hogere uitkering aan het openbaar onderwijs dan de gemeente in 2009 heeft vastgesteld. Bij de vaststelling van de bruidsschat in 2009 hebben we te beperkt gekeken naar de startpositie en naar de mogelijkheden voor het openbaar onderwijs om in te verdienen. Op basis van onderzoek en in diverse gesprekken heeft de heer Klaassen een afgewogen advies gegeven.

O2G2 en de gemeente Groningen hebben de heer Klaassen gevraagd ook advies te geven over de maatwerkoplossing voor de afbouw van de gesubsidieerde arbeid bij O2G2. De heer Klaassen heeft zowel O2G2 als de gemeente handvatten gegeven om dit vraagstuk op te lossen, zodat op korte termijn de maatwerkafspraken kunnen zijn uitgewerkt binnen de kaders van de nota *Actief in goede banen*.

Nu de geschillen zijn opgelost en O2G2 voldoende basis heeft voor een gezonde toekomst, kan de aandacht weer naar waar die echt hoort: het onderwijs. De gemeente wil met zowel bijzonder als

openbaar onderwijs werken aan een ambitie om van Groningen de onderwijsstad van Nederland te maken.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- I. het rapport *Vermogen tot onderwijs* van mr. L.J. Klaassen voor kennisgeving aan te nemen;
- II. het besluit bruidsschat van 16 december 2009 te herzien en de bruidsschat met toepassing van de bruidsschatregeling te bepalen op voor de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs te verhogen naar 8,103 miljoen euro en betaalbaar te stellen conform bijgevoegd betaalschema;
- III. een budget van 6,861 miljoen euro beschikbaar te stellen om de vermogenspositie van O2G2 aan te vullen;
- IV. de begrotingswijziging vast te stellen, bestaande uit: de aanvullende middelen te dekken uit de reeds beschikbare 9 miljoen euro in de gemeentebegroting 2012 en aanvullend voor 2,814 miljoen euro uit de algemene egalisatiereserve. De gemeentebegroting 2012 overeenkomstig te wijzigen.

Inleiding en procesverloop

In uw vergadering van 25 mei 2011 heeft u kennis genomen van het besluit van ons college om onderzoek te laten uitvoeren naar de vraag of de omvang van de bruidsschat voor het (verzelfstandigde) openbaar onderwijs anders had kunnen of moeten worden vastgesteld. Voor dit onderzoek hebben wij (raadsvoorstel GR 112610353) de expertise van Leeuwendaal VOS/ABB (VOS/ABB) ingeschakeld. Het resultaat van dit onderzoek is aan u voorgelegd (OS.11.2721441). Het *auditcommittee* van uw raad heeft advies (GR 11.2759129) uitgebracht over het rapport van VOS/ABB. Volgens het *auditcommittee* heeft VOS/ABB een degelijk onderzoek uitgevoerd, dat helder antwoord geeft op de gestelde vragen, maar er was ook kritiek. Met name op de verbinding naar de Groningse situatie en de vraag of het openbaar onderwijs de noodzakelijke inverdientaakstelling zou kunnen dragen. Het *auditcommittee* constateerde ook dat er spanning bestond tussen de eis dat de verzelfstandiging budgettair neutraal moest verlopen en het doel dat de nieuwe stichting bestuurlijk en financieel op 'eigen benen' zou moeten kunnen staan. Zij concludeerde dan ook dat niet alle vragen waren beantwoord en adviseerde uw raad als volgt:

- 1a. Te onderzoeken of voor de verzelfstandiging van het openbare onderwijs de risico's in de exploitatie van de WMOO en risico's in de onderwijsbedrijfsvoering voldoende in beeld zijn gebracht en zijn afgedekt om na de verzelfstandiging de nieuwe stichting bestuurlijk en financieel op eigen benen te laten staan (een soort *due diligence*);
 - 1b. Bij onder punt 1a genoemd onderzoek ook te betrekken het huidige bruidsschatonderzoek;
 - 1c. Bij onder punt 1a genoemd onderzoek ook te betrekken in hoeverre de besluiten die na 1 januari 2010 zijn genomen van invloed zijn geweest op de ontstane situatie;
 - 1d. Dit onderzoek onder verantwoordelijkheid van de raad te laten plaatsvinden.
2. Het proces van de verzelfstandiging te evalueren.

Dat advies van het *auditcommittee* heeft u in uw vergadering van 26 oktober 2011 betrokken bij de bespreking van het collegevoorstel 'herziening bruidsschat O2G2' (OS 11.2721441). In die vergadering is naar aanleiding van het advies van het *auditcommittee* en van de bespreking in de raadscommissie Onderwijs & Welzijn op uw aandringen het voorstel gedaan nog een vervolgonderzoek te doen naar de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs (26 oktober 2011, OS 11.2186489). In onze brief van 4 november 2011 (OS 11.2796422) hebben wij u gemeld dat wij,

na overleg met bestuur en raad van toezicht van O2G2, de heer mr. L.J. Klaassen bereid hadden gevonden dat vervolgonderzoek uit te voeren. In overleg tussen O2G2 en een vertegenwoordiging van ons college is onder voorzitterschap van de heer Klaassen de onderzoeksoopdracht vastgesteld. In onze brief van 9 november 2011 (BD 11.2810096) hebben wij u geïnformeerd over de onderzoeksvragen. In die brief hebben wij u, op voorstel van de heer Klaassen, ook geadviseerd het voorstel tot vaststellen van een 'aanvullende bruidsschat' aan te houden.

De heer Klaassen heeft ons, het college van bestuur (CvB) en de raad van toezicht (RvT) van O2G2 medio december 2011 op de hoogte gebracht van zijn concrete aanpak en de voortgang van zijn onderzoek. Bij brief van 22 december 2011 (BD 11.2876364) hebben wij u daarover geïnformeerd.

Beoogd resultaat

Op basis van het advies *Vermogen tot onderwijs* van mr. L.J. Klaassen is duidelijk geworden dat de omvang van de vermogenspositie anders vastgesteld had moeten worden. Met dit onafhankelijk advies wordt een patstelling doorbroken, en met de oplossing van dit geschil kan de blik weer naar de inhoud: het onderwijs. O2G2 heeft aangegeven de uitkomst van het rapport te accepteren. Wij hebben aangegeven het advies te zullen gebruiken voor een voorstel aan uw raad.

Kader

In de raadsvergadering van 9 november 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met een besluit van B&W om, na het onderzoek naar de omvang van de bruidsschat, een vervolgonderzoek uit te voeren. De Raad van Toezicht (RvT) en het College van bestuur (CvB) van O2G2 hebben er mee ingestemd de uitkomsten van het onderzoek als bindend te accepteren. Burgemeester en wethouders hebben toegezegd de uitkomsten van het onderzoek als zwaarwegend advies voor te leggen aan de gemeenteraad.

Wij achten het resultaat van het werk van de heer Klaassen als totaal evenwichtig en het draagt daarmee bij aan de oplossing van de verschillen van inzicht tussen gemeente en O2G2.

Wij zullen de adviezen uitvoeren.

Voor de maatwerkafspraken voor de afbouw van de gesubsidieerde arbeid bij O2G2 is de nota *Actief in goede banen* het kader.

Argumenten/afwegingen

Wij zijn van mening dat de onderzoekers een zorgvuldig onderzoek hebben uitgevoerd. Op basis van logische redeneringen. Dat wil niet zeggen dat elke redenering noodzakelijk tot de gepresenteerde conclusie moest leiden; de conclusies hadden op onderdelen ook anders kunnen zijn. Wij sluiten ons echter aan bij de getrokken conclusies omdat wij de meningsverschillen tussen de gemeente en O2G2 willen oplossen in het belang van het onderwijs.

Uit het onderzoek van de heer Klaassen blijkt dat er veel meer haken en ogen aan de verzelfstandiging zaten dan wij in eerste instantie hebben ingeschat. Wij hebben ons zelf de vraag gesteld of wij u, met de wetenschap van nu het voorstel hadden gedaan om het openbaar onderwijs te verzelfstandigen. Het antwoord is ja. Het openbaar onderwijs verdient een bestuur dat zich volledig kan richten op de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs. Door dit onderzoek is het duidelijk geworden waar het financieel niet goed zit bij het openbaar onderwijs. Wij grijpen nu de kans aan om dit te repareren. Het rapport Klaassen geeft hierover het volgende weer: "*De onderzoekers houden zich daarbij nogmaals verre van een oordeel over een schuldvraag mocht daar al sprake van zijn. Het is veeleer een samenloop van lastige condities, minder geslaagde keuzes en minder gelukkige communicatie die een complex proces als dat van een verzelfstandiging van het openbaar onderwijs deze uitkomst gaven.*"

Zij verklaren elk voor een deel, maar veel meer nog als optelsom en in samenhang de context waardoor pijnpunten in dit proces konden ontstaan. Er stond grote politieke en in mindere mate financiële druk op het tijdpad van de verzelfstandiging en deze binnen de toenmalige raadsperiode te effectueren per 1 januari 2010. Groningen was een van de laatste grote steden met een integraal bestuur en de ontwikkelingen van deregulering en autonomievergroting in het funderend onderwijs schuurden steeds meer met deze integrale bestuursvorm. Het politieke klimaat waarbinnen deze keuze mogelijk werd, was echter pas recent aanwezig. Het expireren van de bruidsschatregeling per 31-12-2010 zette daarnaast extra druk op het tempo van het verzelfstandigingsproces en daarmee op de zorgvuldigheid en feitelijke uitvoering ervan. Financieel uitgangspunt van de gemeente voor het verzelfstandigingsproces was budgettaire neutraliteit. Uitgangspunt was de rijksvergoeding die voorheen werd doorgesluisd naar de WMOO. Door dit strikte uitgangspunt in combinatie met de tijdsdruk is wellicht te weinig kritisch gekeken naar mogelijke bestaande of te verwachten financiële knelpunten bij het openbaar onderwijs”.

Het rapport van de heer Klaassen spreekt voor zich, dat zullen wij hier niet samenvatten. In hoofdstuk 6 van *Vermogen tot onderwijs* zijn alle aanbevelingen verwoord.

Hieronder gaan wij kort in op alle aanbevelingen van de heer Klaassen.

1. Financiële uitgangspositie O2G2

De onderzoekers adviseren de gemeente Groningen het eigen vermogen van O2G2 aan te vullen met € 6.861.000. Dit om het startvermogen van O2G2 op het door de onderzoekers noodzakelijk geachte niveau van € 13.800.000 te brengen.

Wij nemen dit advies over.

2. De bruidsschat

De onderzoekers zijn van mening dat de bruidsschat van € 3.400.000 die de gemeente heeft vastgesteld, niet de exploitatietekorten (voor zover die wordt veroorzaakt door ABB kosten) 2010 en volgende jaren kan dekken en dat de bruidsschat in 2009 op basis van onjuiste parameters is vastgesteld.

Volgens de onderzoekers vormt de berekening in het rapport van Leeuwendaal VOSS/ABB uit 2011 en bijgevoegd bij het raadsvoorstel met registratienummer GR11 2745980 van 15 september 2011, een correcte vaststelling van de hoogte van de bruidsschat.

De gemeente Groningen heeft op basis van onjuiste parameters een besluit genomen. In die zin is sprake van een foutief besluit dat moet worden hersteld. Wij nemen dat advies over en stellen u voor de bruidsschat voor O2G2 te herzien en vast te stellen op 8,103 miljoen euro, zijnde de optelsom van de oorspronkelijke bruidsschat van 3,453 miljoen euro verhoogd met correctie zoals berekend op basis van het advies van VOS/ABB. Dit voorstel vervangt daarmee ons eerdere voorstel (OS.11.2721441) over de herziening van de bruidsschat. De *notitie Analyse toepassing bruidsschatregeling* van Leeuwendaal VOS/ABB is in uw bezit. Een exemplaar van de notitie ligt voor u in de visietrommel.

Betaalschema herziene bruidsschat.

De herziene bruidsschat wordt met toepassing van de bruidsschatregeling, in lijn met het eerdere betaalschema, in termijnen uitbetaald. Dat betekent dat over de kalenderjaren 2010, 2011 en 2012 in 2012 4,1 miljoen euro wordt nabetaald. De resterende termijn wordt in 2013 uitgekeerd.

Jaar	Oorspronkelijke Bruidsschat	Herziening bruidsschat	Totaal herziene bruidsschat	Nabetaling over 2010, 2011, 2012
2010	1,4	1,9	3,3	1,9
2011	1,0	1,3	2,3	1,3
2012	0,7	0,9	1,6	0,9
2013	0,3	0,5	0,8	
2014	0,0	0,0	0,0	
Totaal	3,4	4,6	8,1	4,1

(afgeronde bedragen / verschil door afronding)

3. Service Level Agreement huisvesting (SLA)

De onderzoekers adviseren deze overeenkomst tussen de gemeente Groningen en O2G2 op de kortst mogelijke termijn te beëindigen. Het contract voorziet in deze mogelijkheid vanaf 2012. De overeenkomst is financieel nadelig voor O2G2 en past naar mening van de onderzoekers ook niet in een volwassen relatie van een verzelfstandigde stichting met de gemeente. Zij leidt daarnaast tot een dubbele petten problematiek voor de betrokken medewerkers van de gemeente. Zij moeten bij onderwijshuisvesting zowel de belangen van O2G2 als die van de gemeente dienen.

We zullen met O2G2 overleggen hoe aan deze aanbeveling uitvoering kan worden gegeven.

4. Juridisch eigenaarschap van de schoolgebouwen

Tijdens de presentatie van het rapport Vermogen tot onderwijs aan het CvB en RvT van O2G2 gaf O2G2 aan moeite te hebben met het gegeven dat men geen juridisch eigenaar is van schoolgebouwen. De onderzoekers hebben kennisgenomen van deze wens en het lijkt nuttig dat de gemeente en O2G2 hierover in gesprek gaan. Het juridisch eigendom voor O2G2 is in de geest van de verzelfstandiging zoals deze in wet- en regelgeving is bedoeld. Wel willen de onderzoekers erop wijzen dat in een proces naar juridische overdracht er mogelijk weer nieuwe verschillen van inzichten kunnen ontstaan. De onderzoekers vragen zich af of in het licht van de uitdagingen en inspanningen voor O2G2 dit thema nu een hoge prioriteit moet krijgen.

Wij zullen met O2G2 afspraken maken over een analyse van nut en noodzaak van deze juridische overdracht van onderwijsgebouwen en zullen op basis van die uitkomsten een standpunt innemen.

5. Passend onderwijs

De onderzoekers adviseren O2G2 voortvarend te blijven werken aan het herplaatsen en herscholen van personeel waarvan de functies in het kader van Passend Onderwijs komen te vervallen.

De ontwikkelingen met betrekking tot passend onderwijs hebben voor de hele onderwijssector grote impact. In het proces van aanpassing is het voor onderwijsbesturen en samenwerkingsverbanden noodzakelijk om met de lokale overheden te overleggen. In dat kader zullen wij dus met de hele onderwijssector in Groningen overleg voeren.

6. Kleine scholen

Het probleem van de vele (te) kleine scholen in het primair onderwijs en schoollocaties in het voortgezet onderwijs zullen de komende jaren, gezien ook de verwachte krimp in het basisonderwijs in Groningen, niet afnemen. Gezien de financiële risico's (exploitatie) voor O2G2 en risico's voor de kwaliteit van het onderwijs, adviseren wij O2G2 en gemeente in gesprek te gaan over een structurele aanpak van deze problematiek.

Dit advies nemen we over. Overigens is het zaak om deze problematiek breed te verkennen en te bezien of ook in het bijzonder onderwijs sprake is van inefficiënte verdeling van schoolgebouwen en locaties. Deze problematiek moeten we oppakken in het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) en eventueel schoolbestuurlijke bijdragen aan de oplossing van dit vraagstuk. Wij zullen samen de mogelijkheden inventariseren en u hierover informeren in het kader van het *Aanvalsplan onderwijshuisvesting* dat wij in voorbereiding hebben.

7. WWB-banen

Ten aanzien van de problematiek van de WWB-banen komen de onderzoekers met een separate 'roadmap' waarin een advies wordt gegeven over de aanpak van dit specifieke probleem.

We wachten dit advies af.

Beoordeling

Wij zijn van mening dat met het (vervolg) onderzoek *Vermogen tot onderwijs* door de heer Klaassen invulling is gegeven aan de adviezen van het *auditcommittee* om in aanvulling op het 'bruidschatonderzoek' vervolg onderzoek te doen naar risico's in exploitatie en bedrijfsvoering van O2G2 en om het proces van verzelfstandiging te evalueren.

Het onderzoek van de heer Klaassen heeft een aantal pijnlijke bevindingen aan het licht gebracht. Wij willen daarom stilstaan bij het proces in 2010 en 2011. Achteraf bezien en met het inzicht dat wij nu hebben, hadden we dat anders moeten aanpakken. Al vrij snel zaten wij – O2G2 en gemeente – in een patstelling. Het verschil tussen wat O2G2 nodig vond (18 miljoen euro of meer) en wat de gemeente op basis van de cijfers te verdedigen vond (minder dan 1 miljoen euro en op basis van het bruidschat onderzoek van VOS/ABB 4,65 miljoen euro) leek onoverbrugbaar groot. We kwamen er niet uit. Wij hebben steeds geredeneerd vanuit de aanname dat er vooral sprake was van een bestuurlijke verzelfstandiging en voortzetting van het openbaar onderwijs in een andere bestuursvorm. Een verzelfstandiging die ook nog eens budgetneutraal moest worden gerealiseerd. Van die aannames zijn wij niet losgekomen. Kritische beschouwingen vanuit uw raad en een stevig advies van het *auditcommittee* hebben ons gebracht tot een meer bestuurlijke aanpak. Als argumenten over en weer niet meer worden gehoord, dan is een wijze raadgever gewenst. Daarmee worden de conclusies van de heer Klaassen voor ons niet minder pijnlijk.

Risicoparagraaf

Wij hebben in 2009 een foutief besluit genomen over de hoogte van de bruidschat en de vermogenspositie van O2G2 verkeerd ingeschat.

Het besluit dat we nu nemen is bedoeld om het openbaar onderwijs in Groningen met terugwerkende kracht in staat te stellen gezond op eigen benen te staan. Wij zien geen inhoudelijke reden een bedrag (theoretisch tussen 0 en maximaal 10 miljoen euro) te betalen aan het Bijzonder Onderwijs. We zullen naar aanleiding van dit rapport het gesprek met het Bijzonder Onderwijs hierover voortzetten.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Wij hebben na overleg met O2G2 de heer mr. L.J. Klaassen benaderd om dit onderzoek voor ons uit te voeren. In een gezamenlijk overleg met de heer Klaassen hebben O2G2 en de gemeente ingestemd met de onderzoeksvragen. De onderzoekers hebben steeds zowel O2G2 als de gemeente gelijktijdig geïnformeerd over voortgang en inhoud van het onderzoek. O2G2 heeft aangegeven het advies van de heer Klaassen te accepteren.

Voorstel

Wij stellen u voor:

- I. het rapport *Vermogen tot onderwijs* van mr. L.J. Klaassen voor kennisgeving aan te nemen;
- II. het besluit bruidsschat van 16 december 2009 te herzien en de bruidsschat met toepassing van de bruidsschatregeling te bepalen op voor de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs te verhogen naar 8,103 miljoen euro en betaalbaar te stellen conform bijgevoegd betaalschema;
- III. een budget van 6,861 miljoen euro beschikbaar te stellen om de vermogenspositie van O2G2 aan te vullen;
- IV. de begrotingswijziging vast te stellen, bestaande uit: de aanvullende middelen te dekken uit de reeds beschikbare 9 miljoen euro in de gemeentebegroting 2012 en aanvullend voor 2,814 miljoen euro uit de algemene egalisatiereserve. De gemeentebegroting 2012 overeenkomstig te wijzigen.

Financiële consequenties

Voor het toekennen van de aanvullende financiële middelen voor het openbaar onderwijs en advies- en onderzoekskosten zijn aanvullende middelen noodzakelijk. Om te beginnen moet de bruidsschat voor O2G2 worden verhoogd met 4,65 miljoen euro tot 8,103 miljoen euro. Daarbovenop adviseert de heer Klaassen nog eens 6,861 miljoen euro betaalbaar te stellen aan O2G2 om het vermogen op een voldoende niveau te brengen. Daarnaast zijn er nog kosten gemaakt voor onderzoek; afgerond 300 duizend euro. Een deel van deze middelen is al voor dit doel gereserveerd en wel € 8.960.000. Wij stellen u voor om het verschil tussen lasten en beschikbare dekking ten laste van de algemene egalisatiereserve te brengen. Wij hebben u aangegeven, dat wij voorstellen doen om het weerstandsvermogen van de gemeente Groningen te versterken. Bij de bepaling van de omvang van die versterking zullen wij rekening houden met ook deze onttrekking.

Voor het toekennen van de aanvullende financiële middelen voor het openbaar onderwijs en advies- en onderzoekskosten zijn aanvullende middelen noodzakelijk. Om te beginnen moet de bruidsschat voor O2G2 worden herzien (verhoogd) met 4,653 miljoen euro tot 8,103 miljoen euro. Daar bovenop adviseert de heer Klaassen nog eens 6,861 miljoen euro betaalbaar te stellen aan O2G2 om het vermogen op een voldoende niveau te brengen. Daarnaast zijn er nog kosten gemaakt voor onderzoek; afgerond 300 duizend euro. De totale kosten komen daarmee uit op 11,814 miljoen euro. Voor dit doel hebben we in de gemeentebegroting 2012 via extra beleidsmiddelen al 9 miljoen euro beschikbaar. Aanvullend is dus nog een bedrag nodig van 2,814 miljoen euro. Wij stellen u voor dit bedrag ten laste van de algemene egalisatiereserve (AER) te brengen. Wij hebben u aangegeven, dat wij voorstellen doen om het weerstandsvermogen van de gemeente Groningen te versterken. Bij de bepaling van de omvang van die versterking zullen wij rekening houden met ook deze onttrekking.

Begrotingswijziging 2011	-	-	-	-	-	-
Bruidsschat O2G2	-	-	-	-	-	-

Betrokken dienst(en)

OCSW-en BSD

Naam voorstel	Bruidschat en vermogenspositie O2G2
Besluitvorming (orgaan + datum)	
Incidenteel / Structureel	Incidenteel
Soort wijziging	Exploitatie

Financiële begrotingswijziging	Bedragen x 1.000 euro			Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	-	Saldo
	Lasten	Baten	Saldo				
Naam deelprogramma							
3.2 Overig jeugd en onderwijs (bruidsschat en vermogenspositie)	11.811		-11.811				-11.811
13.1 College, Raad en overig	-8.960		8.960				8.960
13.1 College, Raad en overig			0		2.551		
TOTALEN							
BEGROTINGSWIJZIGING	2.851	0	-2.851	0	2.851		0

Begrotingswijziging 2012

Betrokken dienst(en)	OCSW en BD
Naam voorstel	Bruidschat en vermogenspositie O2G2
Incidenteel / Structureel	Incidenteel
Soort wijziging	Exploitatie

Financiële begrotingswijziging	Bedragen x 1.000 euro			Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	-	Saldo
	Lasten	Baten	Saldo				
Naam deelprogramma							
3.2 Overig jeugd en onderwijs	2.814		-2.814				-2.814
13.1 College, raad en overig			0		2.814		2.814
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING	2.814	0	-2.814	0	2.814		0